

РАДА СУДДІВ УКРАЇНИ

01601, м. Київ, вул. Липська, 18/5, тел.: (044) 277-76-29, факс: (044) 277-76-30

02 квітня 2015 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я

№ 34

12 лютого 2015 року Верховною Радою України прийнятий Закон України «Про забезпечення права на справедливий суд» № 192-VIII (далі - Закон № 192), яким в новій редакції викладений Закон України «Про судоустрій і статус суддів» від 07.07.2010 № 2453-VI (далі - Закон № 2453).

Вказаний Закон набрав законної сили 28 березня 2015 року.

Відповідно до частини 2 статті 20 Закону № 2453 в редакції Закону № 192 голова місцевого суду, його заступник, голова апеляційного суду, його заступники, голова вищого спеціалізованого суду, його заступники обираються на посади строком на два роки, але не більш як на строк повноважень судді, шляхом таємного голосування більшістю від кількості суддів, які працюють у відповідному суді. Крім того, відповідно до частини 4 статті 20 Закону № 2453 в редакції Закону № 192 суддя, обраний на адміністративну посаду у порядку, визначеному цією статтею, не може обіймати одну адміністративну посаду відповідного суду більш як два строки поспіль.

До набрання чинності Закону № 192 діяв Закон України «Про судоустрій і статус суддів» від 07.07.2010 № 2453-VI, частиною 2 статті 20 якого було передбачено, що голова місцевого суду, його заступник, голова апеляційного суду, його заступники, голова вищого спеціалізованого суду, його заступники призначаються на посади строком на п'ять років із числа суддів цього суду та звільняються з посад Вищою радою юстиції за поданням відповідної ради суддів.

Пізніше, до частини 2 статті 20 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 07.07.2010 № 2453-VI було внесено суттєвих змін, а саме:

Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо окремих питань судоустрою та статусу суддів» № 769-VII від 23.02.2014 було внесено зміни до частини 2 статті 20 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 07.07.2010 № 2453-VI відповідно до яких голова місцевого суду, його заступник, голова апеляційного суду, його

заступники, голова вищого спеціалізованого суду, його заступники призначалися на посади строком на п'ять років із числа суддів цього суду та звільняються з посад Верховною Радою України за поданням відповідної ради суддів.

Законом України «Про відновлення довіри до судової влади в Україні № 1188-VII від 08.04.2014, частина 2 статті 20 зазнала наступних змін, а саме: голова місцевого суду, його заступник, голова апеляційного суду, його заступники, секретарі палат апеляційного суду, голова вищого спеціалізованого суду, його заступники та секретарі палат призначалися на посади строком на один рік шляхом таємного голосування із числа суддів цього суду, але не більш як на строк повноважень судді.

З огляду на вказане Рада суддів України зазначає, що порядок призначення суддів на адміністративні посади неодноразово змінювався законодавцем.

На теперішній час частиною 2 статті 20 Закону № 2453 в редакції Закону № 192, який набрав законної сили 28 березня 2015 року, встановлено новий порядок обрання, суддів на адміністративні посади та звільнення з цих посад, який не може бути ототожненим з попереднім і є новим порядком обрання суддів на адміністративні посади та звільнення з цих посад.

Таким чином Рада суддів України встановила, що відповідно до нового порядку обрання суддів на адміністративні посади голова місцевого суду, його заступник, голова апеляційного суду, його заступники, голова вищого спеціалізованого суду, його заступники обираються на посади строком на два роки, але не більш як на строк повноважень судді, шляхом таємного голосування більшістю від кількості суддів, які працюють у відповідному суді.

Вирішуючи питання щодо обчислення строків перебування суддів на адміністративних посадах Рада суддів України відзначає наступне.

Частиною 4 статті 20 Закону України № 2453 в редакції Закону № 192, який набрав законної сили 28 березня 2015 року визначено, що суддя, обраний на адміністративну посаду у порядку, визначеному цією статтею, не може обіймати одну адміністративну посаду відповідного суду більш як два строки поспіль.

Пунктом 9 Розділу I Закону України «Про забезпечення права на справедливий суд» Закон України «Про судоустрій і статус суддів» (Відомості Верховної Ради України, 2010 р., № № 41-45, ст. 529 із наступними змінами) викладено в новій редакції.

З огляду на викладене відсутні, правові підстави вважати, що особи, які були призначені на адміністративні посади відповідно до законодавства, що діяло раніше, є такими, що не мають права бути обраними на адміністративну посаду в суді і обіймати її два строки поспіль.

Дослівний зміст частини 4 статті 20 Закону України № 2453 в редакції Закону № 192, який набрав законної сили 28 березня 2015 року чітко вказує на те, що таке обмеження застосовується до суддів, що були обрані на відповідну адміністративну посаду у порядку передбаченому статтею 20 Закону України № 2453 в редакції Закону № 192.

Відсутні також підстави стверджувати, що особи, які були призначені на адміністративні посади відповідно до статті 20 Закону України № 2453 в редакції, що набула чинності в зв'язку із прийняттям Закону України «Про відновлення довіри до судової влади в Україні № 1188-VII від 08.04.2014, є такими, що обіймали адміністративну посаду перший строк.

Закон України № 2453 в редакції Закону № 192 налічує іншу кількість статей, не містить, таких розділів як «Прикінцеві положення» та «Перехідні положення» тощо, тобто є по суті новим нормативно-правовим актом.

При цьому ні Закон України «Про забезпечення права на справедливий суд», ні нова редакція Закону України № 2453 не містять жодних обмежень щодо можливості зайняття адміністративних посад два строки поспіль судьями, які обіймали раніше.

Щодо необхідності припинення повноважень голів суддів та заступників голів суддів у зв'язку з прийняттям Закону України «Про забезпечення права на справедливий суд» від 12 лютого 2015 року № 192 Рада суддів України приходить до наступних висновків.

Пунктом 2 Розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про відновлення довіри до судової влади в Україні № 1188-VII від 08.04.2014, було передбачено, що з дня набрання чинності цим Законом вважаються такими, що звільнені з адміністративних посад, голови вищих спеціалізованих судів, їх заступники, голови апеляційних судів, їх заступники, голови місцевих судів та їх заступники. З дня набрання чинності цим Законом вважаються такими, що звільнені зі своїх посад, також секретарі судових палат вищих спеціалізованих судів, їх заступники та секретарі судових палат апеляційних судів.

Натомість ні Закон України «Про забезпечення права на справедливий суд», ні нова редакція Закону України № 2453 подібних правових норм не містять.

Відтак судді, які були призначені адміністративні посади відповідно до законодавства, що діяло раніше, за загальним правилом продовжують здійснювати свої повноваження до закінчення строку, на який їх було обрано.

Разом з тим, зазначені особи мають право за власною ініціативою звернутися до зборів відповідного суду із заявою про дострокове припинення своїх повноважень.

Також збори суддів відповідного суду не позбавлені права порушити питання дострокового припинення повноважень голови, заступника

(заступників) голови суду в порядку, визначеному абзацом 3 частини 2 статті 20 Закону України № 2453 в редакції Закону № 192.

Таке питання може бути порушене, зокрема, і з метою приведення кількості заступників голови суду до вимог ч.5 ст.20 Закону України №2453 в редакції Закону № 192.

Заслухавши та обговоривши інформацію члена Ради суддів України - голови Комітету адміністрування та організаційного забезпечення діяльності суду Алейнікова Г.І. щодо порядку обрання суддів на адміністративні посади відповідно до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 07.07.2010 № 2453-VI в редакції Закону України «Про забезпечення права на справедливий суд» від 12 лютого 2015 року № 192-VIII **Рада суддів України**

в и р і ш и л а:

Відповідно до нового порядку обрання суддів на адміністративні посади голова місцевого суду, його заступник, голова апеляційного суду, його заступники, голова вищого спеціалізованого суду, його заступники обираються на посади строком на два роки, але не більш як на строк повноважень судді, шляхом таємного голосування більшістю від кількості суддів, які працюють у відповідному суді.

Особи, які були призначені на адміністративні посади відповідно до законодавства, що діяло раніше, є такими, що можуть бути обраними на адміністративну посаду в суді і обіймати її два строки поспіль.

Судді, які були призначені на адміністративні посади відповідно до законодавства, що діяло раніше, за загальним правилом продовжують здійснювати свої повноваження до закінчення строку, на який їх було призначено.

Зазначені особи мають право за власною ініціативою звернутися до зборів відповідного суду із заявою про дострокове припинення своїх повноважень.

Збори суддів відповідного суду не позбавлені права порушити питання дострокового припинення повноважень голови, заступника (заступників) голови суду в порядку, визначеному абзацом 3 частини 2 статті 20 Закону України № 2453 в редакції Закону № 192, в тому числі і з метою приведення кількості заступників голови суду до вимог ч.5 ст.20 Закону України №2453 в редакції Закону № 192.

**Голова
Ради суддів України**

В. Сімоненко